

Téma

Dítě má právo na lásku

V Chrudimi byla zavedena multidisciplinární spolupráce inspirovaná cochemskou praxí

ROMANA NETOLICKÁ

Chrudim – Mnoho rozvádějících se lidí cítí v sobě velkou zlobu na partnera, ale i na sebe. Cítí lítost a vztek ze selhání vztahu, který, ač se z něj narodilo dítě, je už nefunkční. Dospěli se s takovou životní situací vyrovnávají těžce, ale nejvíc v rodině trpí děti, které chtějí, a mají právo, na mámu a tátu.

Šanci pro rozvrácené rodiny je takzvaná cochemská praxe. Rodičovský konflikt jsou schopni společně vyřešit soudci, sociální pracovníci a psychologové.

Tento přístup vznikl v Německu v soudním obvodu Cochem, ve spolkové zemi Porýní-Falc, na počátku 90. let 20. století. Jednoduše řečeno jde o model spolupráce, jak ku prospěchu dětí řešit spory rodičů o děti v případech jejich rozvodu či rozchodu.

V České republice není tento přístup systémově ukotven, ale s jeho prvky se v praxi můžeme setkat. Na Chrudimsku v roce 2017 probíhala setkání pracovní skupiny, která se o etablování cochemské praxe úspěšně zasadila. Zavedení multidisciplinární spolupráce inspirované co-

chemskou praxí řešení soudních sporů o nezletilé děti u Okresního soudu v Chrudimi napomáhá zachování či probuzení rodičovské odpovědnosti, v jejím středu stojí vždy dítě.

KOMUNIKACI RODIČŮ PODPORUJE SÍŤ ODBORNÍKŮ

Rozvod či rozchod rodičů může být spojen s riziky, které mohou dítě v konečném důsledku negativně, či dokonce traumaticky ovlivnit. Proces odloučení rodičů s sebou může nést rozjitřené emoce, neshody, nestabilitu v chování rodičů nebo i projevy agrese. Tiha těchto emocí negativně ovlivňuje mimo jiné i proces dohody v péči o dítě, kdy hledání kompromisu může nahradit snaha ublížit tomu druhému.

Rozchod rodičů by však pro dítě neměl znamenat ztrátu možnosti být vychováván oběma z nich. V situaci, kdy rodiče nejsou schopni vzájemné dohody, je přínosné využít síť odborníků, kteří podpoří rodiče v komunikaci, zohlednění nejlepšího zájmu dítěte a nalezení dohody o péči a sdílení rodičovské zodpovědnosti za dítě. Tuto pomoc rodičům v praxi poskytují např. pracovníci sociálních služeb či poradna pro mezilidské vztahy.

CESTA COCHEMU DO CHRUDIMI

Pracovní skupinu, která se zasazuje o za-

vedení Cochemu, tvoří předsedkyně okresního soudu JUDr. Soňa Soukupová, psycholožka Poradny pro rodinu Pardubického kraje Mgr. Klucká a též pracovníci orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OS-POD) Městského úřadu v Chrudimi, Hlinsku, Vysokém Mýtě, neboť OSPOD je v případech rozvodu rodičů na základě zákona soudem pověřen výkonem opatrovnictví dítěte. To znamená, že jeho rolí je sledovat nejlepší zájem dítěte. Členem pracovní skupiny je i lokální síť projektu „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“ Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) Mgr. Jaroslav Marek, který pomáhá koordinovat aktivity, moderuje setkání a podílí se na zpracování podkladů a výstupů pro další spolupráci aktérů sítě na Chrudimsku.

Na úrovni Pardubického kraje se tématu nastavení spolupráce služeb v situacích rodičovských konfliktů věnuje krajský síťový ministerstva práce a sociálních věcí Matěj Karas, který je rovněž pracovníkem výše uvedeného projektu.

„Zjišťuji, jaké jsou možnosti a vůle jednotlivých soudců, opatrovníků a poradenských služeb v regionu ke změně stávajícího přístupu, který dětem neposkytuje dostatečnou ochranu, např. v dlouhotrvajících sporech se dítě stává skutečně ohroženým,“ doplňuje ke své roli Matěj Karas.

mámy i táty. Možné to je

Co jste zažívali po rozvodu manželství?

Vzpomínám si, jak jsem brečela, když od nás tatínek odešel. Chtěla jsem, aby žil s námi, ale teď už vím, že to nešlo. Mrzí mě, že jsem ho neviděla častěji, ale naši neměli dobré vztahy. S tátou jsme začali komunikovat až v době mého studia na střední škole, kdy už do toho máma nemohla mluvit. **Sárka L.**

S dětmi ani s bývalou manželkou se nestýkám, rozvodem zmizelo všechno, co jsme společně zažili. Mrzí mě to, alimenty jsem povětšinou platil, ale bývalá žena si nepřála, abych dceru a syna vi-

děl. Snažil jsem se o kontakt, ale nic to nebylo platné. Nyní už mám vnoučata a myslím, že ani netuší o svém dědovi. **Jan S.**

Když jsme se rozváděli, dcera chtěla zůstat u tatínka. Tehdy jsem trvala na tom, že bude žít u mne. Měla jsem jí ale dát za pravdu, má se respektovat přání dítěte. Hodně jsem si s ní vytrpěla, pořád mi to vyčítala, a to zejména v pubertě. Bylo to tím, že jsme se s bývalým manželem nedokázali domluvit na nějakém kompromisu. **Eva R.**

mezené oblasti řešení opatrovnických soudních sporů, ale i jako posun v mezilidských vztazích, jejichž středem je dítě. Právě sledování jeho zájmu je jedním ze znaků sociálně zdravé a vyspělé společnosti.

SÍŤAŘI SLEDUJÍ VÝVOJ

Síťaři projektu MPSV budou nadále sledovat vývoj cochemské praxe a všimnout si dalších témat souvisejících s ochranou práv dětí. Jejich snahou je především podporovat spolupráci všech aktérů sítě služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny (sociální pracovníci, učitelé, pracovníci volnočasových služeb, lékaři a další). Zaměřují se při tom například s obtížnými situacemi a životními obdobími. Nejlepším příkladem v období rodičovských sporů však je ukázat dítěti, že rodiče jsou schopni i nadále zůstat spolupracujícími rodiči, pro které je dítě tou nejzákladnější prioritou.“

Více o projektu najdete na www.pravonadetstvi.cz.

Zdroj:
Mgr. Michaela Müllerová
Krajská odborná pracovnice
pro Pardubický kraj, MPSV
Oddělení transformace služeb
pro rodiny a děti
Projekt „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“
www.pravonadetstvi.cz

A CO DÁL?

Zavedení multidisciplinární praxe u Okresního soudu v Chrudimi je možné vnímat nejen jako nástroj k úzce vy-

Krajský radní novinku podporuje

„V Cochemské praxi patříuji velmi účinný nástroj pro řešení rodičovských sporů, jehož efektivita je dána úzkou spoluprací mezi jednotlivými profesemi a subjekty, které se na řešení sporů podílejí. Za velmi důležitou považuji skutečnost, že se vše děje v součinnosti s rodiči, kteří jsou zároveň vedeni k odpovědnosti vůči svému dítěti. Jsem opravdu rád, že se tato praxe zavádí i v Pardubickém kraji a zcela logicky doplňuje řadu aktivit v kraji pro systémové změny v péči o ohrožené děti. Pro zajištění větší informovanosti o přínosu a výsledcích Cochemské praxe podpořil Pardubický kraj konání semináře na toto téma, který se bude konat 2. března přímo na krajském úřadě v Pardubicích v sále Jana Kašpara.“ **Pavel Šotola,**

Člen Rady Pardubického kraje zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor